

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu

În temeiul art. 85 alin. (3), 86 și 86¹ lit. b) și d) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1993, nr. 10, art. 283) cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu (se anexează).

2. Se desemnează Instituția publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”, structură organizațională din sfera de competență a Ministerului Mediului, în calitate de instituție responsabilă de administrarea Fondului Național pentru Mediu .

3. Hotărârea Guvernului nr. 988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 92-93, art. 962) cu modificările ulterioare, se abrogă.

4. Proiectele propuse spre finanțare din Fondul Ecologic Național, dar care nu au fost examinate de Consiliul de administrare al Fondului Ecologic Național și nu este semnat contractul privind realizarea și finanțarea proiectului până la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei hotărâri se vor restitui beneficiarului.

5. Proiectele în derulare finanțate din Fondul Ecologic Național, inclusiv cele din domeniul asigurării accesului populației la apă potabilă calitativă și sanitație se transferă în gestiunea Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” și vor fi finanțate din Fondul Național pentru Mediu.

1) Proiectele în derulare la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, finanțate din sursele Fondului Ecologic Național urmează a fi finalizate conform

procedurilor reglementate de cadrul normativ în vigoare, de până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

2) Prin proiect în derulare în sensul prezentului punct se subînțeleg proiectele în privința cărora există o decizie spre finanțare a Consiliului de administrare a Fondului Ecologic Național.

6. Ministerul Mediului:

1) în termen de 20 zile, de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va aproba manualul operațional privind modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și de evaluare post-implementare;

2) în termen de 30 de zile, de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va asigura inventarierea proiectelor implementate din sursele Fondului Ecologic Național, va constitui Comisia de predare – primire a seturilor de acte aferente proiectelor implementate din sursele Fondului Ecologic Național și va asigura transmiterea tuturor documentelor necesare continuării implementării proiectelor în adresa Instituției publice „Oficiul Național de implementare a proiectelor în domeniul mediului”.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Vladimir Bolea

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

REGULAMENT
privind modul de administrare a Fondului
Național pentru Mediu

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu (*în continuare - Regulament*) reglementează modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu , inclusiv constituirea, organizarea, funcționarea și gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Mediu , precum și modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și de evaluare post-implementare.

2. Fondul Național pentru Mediu (*în continuare - Fond*) se instituie în cadrul bugetului de stat și este destinat exclusiv pentru finanțarea proiectelor din domeniile protecției mediului, schimbărilor climatice și gestionării durabile a resurselor naturale.

3. Mărimea mijloacelor financiare ale Fondului se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

4. Finanțarea activității Fondului poate fi efectuată și din alte surse ce nu contravin legislației.

5. Mijloacele financiare ale Fondului se gestionează prin contul unic trezorerial.

6. Fondul este administrat de către Comitetul de supraveghere al Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”. (*în continuare - Comitet*). Modul de constituire, structura și atribuțiile acestuia sunt stabilite în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1249/2018, prezentul Regulament.

7. Resursele Fondului sunt gestionate prin Instituția publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” (*în continuare - Oficiul Național*).

8. În sensul Regulamentului, se utilizează următoarele noțiuni:

1) *apel de proiect* - modalitate de colectare a propunerilor de proiect de la solicitant până la termenul-limită prestabilit pentru depunere;

2) *beneficiar* - solicitantul al cărui proiect a fost aprobat de către Comitet și cu care a fost încheiat un contract de finanțare;

3) *contract de finanțare* – contract administrativ încheiat în scris între Oficiul Național și beneficiar în baza deciziei Comitetului, prin care Oficiul Național oferă mijloace financiare nerambursabile din Fond pentru perioada de implementare a proiectului, iar beneficiarul se obligă să le utilizeze exclusiv pentru implementarea proiectului;

4) *ghidul solicitantului* - documentul publicat în cadrul apelului de proiect, care explică potențialilor solicitanți scopul apelului de proiect, criteriile de eligibilitate, modul de finanțare, modul de evaluare, mecanismul de monitorizare, obligațiile părților și formularele de aplicare, precum și alte elemente prevăzute în manualul operațional.

5) *grant* – contribuția financiară la realizarea proiectului care îi este oferită solicitantului de către Oficiul Național, fără obligația rambursării ulterioare, în condițiile respectării prevederilor contractuale;

6) *solicitare* – înscris pe suport de hârtie sau în format electronic, de forma și conținutul stabilit de legislație, prin care solicitantul își exprimă intenția de a înainta o propunere de proiect;

7) *solicitant* - orice persoană juridică, de drept public sau de drept privat, înregistrată în Republica Moldova, în modul corespunzător, care solicită finanțare din Fond.

9. Manualul operațional se elaborează în conformitate cu prevederile cadrului normativ, se aprobă prin ordinul Ministrului Mediului și descrie procedurile administrative detaliate privind modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor finanțate din Fond. Ordinul cu privire la aprobarea manualul operațional se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

10. Principiile finanțării proiectelor din cadrul Fondului sunt următoarele:

1) *Eficienței* - utilizarea resurselor financiare pentru finanțarea programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului se realizează în baza unor estimări cost-eficiență, astfel încât beneficiile cumulate să depășească costurile de implementare;

2) *Echității și egalității de tratament* - accesul la resursele financiare ale Fondului se asigură tuturor persoanelor juridice eligibile, iar modalitatea de finanțare a proiectelor în domeniul protecției mediului și criteriile de eligibilitate sunt aplicate în mod nediscriminatoriu față de toți solicitanții;

3) *Durabilității* - finanțarea programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului se evaluează din perspectiva impactului social, economic și de mediu.

4) *Transparenței* - activitatea de finanțare a programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului se realizează în cadrul unor procese transparente și participative, bazate pe proceduri aprobate și publicate în prealabil, cu asigurarea accesului la informația disponibilă conform legislației.

Capitolul II FINANȚAREA FONDULUI

11. Volumul mijloacelor financiare prevăzute anual în legea bugetului de stat ale Fondului constituie suma mijloacelor financiare necesare finanțării proiectelor, inițiate în anii precedenți anului în gestiune, conform tranșelor stabilite în contractele de finanțare, și a mijloacelor financiare planificate pentru finanțarea proiectelor noi, luând în considerare prioritățile în domeniile protecției mediului, schimbărilor climatice și gestionării durabile a resurselor naturale. Proiectele care au fost aprobate conform procedurilor stabilite în prezentul Regulament, dar pentru care nu s-a reușit finanțarea în anul de referință, vor fi finanțate în anul următor din categoria respectivă de cheltuieli.

12. În baza documentelor strategice de politici publice, strategiilor sectoriale de cheltuieli pe termen mediu, Legii bugetului de stat pentru anul respectiv și documentelor de planificare a Ministerului Mediului se elaborează planul de acțiuni al Oficiului Național, care trebuie să includă și prevederi referitoare la modul de distribuire a mijloacelor financiare ale Fondului pe acțiuni concrete și în funcție de proiectele ce urmează a fi implementate, incluzând apelurile de proiecte și proiectele cu finanțare directă.

Capitolul III CADRUL INSTITUȚIONAL DE ADMINISTRARE AL FONDULUI

13. În procesul de administrare al Fondului, Comitetul exercită competența de examinare și selectare a propunerilor de proiect pentru finanțare din resursele Fondului. Comitetul adoptă deciziile în baza evaluărilor realizate de către comitetul de evaluare a proiectelor.

14. La ședințele Comitetului, la propunerea președintelui Comitetului sau unuia din membri Comitetului, pot fi invitați observatori cu statut temporar, reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare, ai societății civile și ai mediului academic, fără drept de vot.

15. Membrii Comitetului sunt obligați să informeze Comitetul cu privire la conflictul de interese în care se află și să se abțină de la vot, fapt care se consemnează în procesul-verbal al ședinței. Pentru nedeclararea conflictelor de

interese membrii Comitetului poarta răspundere contravențională, civilă sau penală, după caz.

16. În domeniul administrării Fondului, Comitetul are următoarele atribuții:

1) examinează rezultatele evaluării fezabilității proiectelor de către comitetele de evaluare și aprobă lista proiectelor ce urmează a fi finanțate din Fond;

2) adoptă decizii privind respingerea solicitărilor depuse în cadrul apelurilor de proiecte;

3) adoptă decizii cu privire la acceptarea sau respingerea cererii beneficiarului de a modifica contractul de finanțare;

4) examinează și aprobă raportul anual privind utilizarea mijloacelor Fondului;

5) propune Ministerul Mediului propuneri pentru modificarea cadrului normativ care reglementează modul de administrare a Fondului;

6) solicită Ministerului Mediului efectuarea auditului financiar extern pentru a verifica modul de utilizare a mijloacelor financiare ale Fondului;

7) aprobă calendarul și ghidurile solicitanților pentru ambele modalități de identificare și colectare a propunerilor de proiecte;

8) aprobă rapoartele de monitorizare și rapoartele privind finalizarea proiectelor;

9) aprobă lista de interdicții a Fondului conform pct. 34 din Regulament.

10) elaborează și propune Ministerului Mediului volumul Fondului pentru anul bugetar următor.

Capitolul IV EVIDENȚA UTILIZĂRII MIJLOACELOR FONDULUI

17. Evidența contabilă a mijloacelor financiare ale Fondului este asigurată de către Oficiul Național. Sistemul de evidență instituit trebuie să permită înregistrarea și reflectarea separată a tuturor operațiunilor financiar-contabile pentru fiecare proiect finanțat din Fond.

18. Toate documentele de plăți (ordine de plată, solicitări de plată, etc.) care autorizează debursarea fondurilor urmează a fi semnate de către Directorul Oficiului Național și alte persoane în conformitate cu cadrul normativ.

Capitolul V MANAGEMENTUL PROIECTELOR

19. Finanțarea implementării proiectelor din mijloacele financiare ale Fondului, se efectuează de către Oficiul Național prin oferirea de granturi în condițiile prezentului Regulament și ale manualului operațional.

20. Solicitant pentru finanțarea proiectelor din cadrul Fondului poate fi orice persoană juridică de drept public sau de drept privat, înregistrate în Republica Moldova, în modul corespunzător.

21. Suma alocată pentru finanțarea unui proiect poate acoperi maxim 90 % din bugetul total al proiectului, diferența fiind acoperită de beneficiarul de grant, din surse proprii sau din alte mijloace financiare.

22. Managementul proiectelor finanțate din Fond se realizează conform următoarelor etape:

- 1) identificarea și colectarea propunerilor de proiecte;
- 2) evaluarea propunerilor de proiect și stabilirea eligibilității acestora;
- 3) evaluarea fezabilității proiectului;
- 4) aprobarea finanțării proiectului;
- 5) semnarea contractului de finanțare;
- 6) implementarea, monitorizarea și raportarea implementării proiectului.

Secțiunea 1

Identificarea și colectarea propunerilor de proiecte

23. Identificarea și colectarea propunerilor de proiecte de către Oficiul Național poate avea loc în una din următoarele modalități:

1) apel de proiect cu termen-limită pentru depunere prestabilit, în cadrul căruia orice solicitant eligibil poate aplica pentru finanțarea din Fond, lansat anual de către Oficiul Național în conformitate cu decizia Comitetului;

2) finanțare directă, în cadrul căreia Oficiul Național, în baza deciziei Comitetului și a identificării în prealabil a unor probleme majore sau acțiuni strategice din domeniile gestionate, identifică solicitanții și îi invită să aplice pentru finanțarea proiectelor din mijloacele financiare ale Fondului, doar în următoarele cazuri:

- a) prevăzute expres de actele normative și documentele de politici publice;
- b) în cazuri de situații de urgență;
- c) în caz de cofinanțare.

24. Apelurile de proiect cu termen-limită trebuie să respecte următoarele criterii de eligibilitate:

- 1) să reiasă din planul de acțiuni al Oficiului Național, elaborat și aprobat conform priorităților naționale în domeniul mediului, incluse în documentele de politici și documentele de planificare aprobate de Ministerul Mediului și Guvern;
- 2) să aibă un termen-limită stabilit pentru aplicare;
- 3) să indice modul de aplicare;
- 4) să fie însoțit de ghidul solicitantului;

5) să fie publicat pe pagina web oficială a Oficiului Național și alte mijloace de informare în masă;

6) prealabil aprobării de Comitet, să fie coordonat cu Ministerul Mediului, inclusiv ghidul-solicitantului și alte documente care sunt parte a apelului de proiecte;

7) să fie aprobat de Comitet.

25. Proiectele cu finanțare directă trebuie să respecte următoarele criterii de eligibilitate:

1) să reiasă din planul de acțiuni al Oficiului Național, elaborat și aprobat conform priorităților naționale în domeniul mediului, incluse în documentele de politici și documentele de planificare aprobate de Ministerul Mediului și Guvern;

2) să fie însoțit de argumentarea finanțării directe, fără organizarea unui apel de proiecte și modul cum a fost identificat solicitantul;

3) să fie publicat pe pagina web oficială a Oficiului Național;

4) prealabil aprobării de Comitet, să fie coordonat cu Ministerul Mediului, inclusiv ghidul-solicitantului și alte documente aferente proiectului;

5) să fie aprobat de Comitet.

26. Etapele managementului proiectului se aplică în mod obligatoriu pentru ambele modalități de identificare și colectare a proiectelor, iar, procedurile administrative detaliate privind modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare sunt descrise în manualul operațional.

27. Pentru proiectele cu finanțare directă, domeniile prioritare sunt stabilite de către Ministerul Mediului, Oficiul Național asigură procedura de selectare a persoanelor implementatoare prin coordonare cu Ministerul Mediului, conform procedurii stabilite de manualul operațional.

28. Propunerea de proiect înaintată pentru finanțare Oficiului Național trebuie să corespundă criteriilor de eligibilitate aferente modalității de finanțare aplicabile, descrise la pct. 24 și 25.

29. Propunerea de proiect trebuie să aibă o perioadă de maximum de 36 de luni pentru implementarea proiectului.

30. Solicitantul înaintează propunerea de proiect prin completarea unui formular de aplicare cu privire la proiect, ale cărui formă și conținut sunt prevăzute în manualul operațional și care este parte a ghidului solicitantului.

31. Formularul de aplicare se completează de către solicitant și se depune: pe suport de hârtie – la adresa sediului Oficiului Național sau în format electronic

– pe adresa de poștă electronică oficială a Oficiului Național, prevăzute în manualul operațional.

32. Oficiul Național acordă suport informațional și clarificări tuturor solicitanților.

33. Persoanele juridice incluse în lista de interdicții nu sunt eligibile de aplicare pentru finanțare din mijloacele financiare ale Fondului pentru o perioadă de 3 ani din data adoptării deciziei Comitetului de includere a persoanei juridice în lista de interdicții.

34. Lista de interdicții reprezintă un registru ținut de Oficiul Național, care conține date și informații privind persoanele juridice de drept public sau privat care au beneficiat sau beneficiază de finanțare din resursele Fondului și care au prezentat date neveridice depistate de Oficiul Național și/sau documente false, constatate de organele competente în modul stabilit, sau care nu și-au îndeplinit sau și-au îndeplinit inadecvat angajamentele asumate prin contractele de finanțare.

Secțiunea a 2-a

Evaluarea propunerilor de proiect și stabilirea eligibilității acestora

35. Obiectivul evaluării propunerii de proiect constă în colectarea informațiilor suficiente și necesare pentru evaluarea de către Oficiul Național a eligibilității propunerii de proiect.

36. Pentru proiectele cu finanțare directă, în cadrul procedurii de evaluare a propunerii de proiect, Oficiul Național solicită un aviz din partea Ministerului Mediului, care trebuie să conțină opinia ministerului cu privire la propunerea de proiect. Conținutul avizului ministerului se stabilește în manualul operațional.

37. După depunerea solicitării, Oficiul Național verifică corectitudinea completării acesteia în conformitate cu prezentul Regulament și manualul operațional.

38. În cazul depistării unor informații incomplete sau neveridice, Oficiul Național acordă solicitantului un termen, care nu poate depăși termenul de 7 zile lucrătoare, pentru eliminarea neconcordanțelor depistate.

39. Oficiul Național respinge propunerea de proiect dacă neconcordanțele depistate în solicitare și anexele la aceasta nu au fost înlăturate în termenul stabilit de Oficiul Național, precum și dacă solicitarea nu întrunește criteriile de

eligibilitate stabilite, informând, în scris, solicitantul cu privire la motivele respingerii.

40. În cazul în care solicitarea întrunește toate condițiile de formă și de fond, inclusiv condițiile de eligibilitate, Oficiul Național aprobă preliminar solicitarea și decide trecerea la următoarea etapă de examinare a acesteia.

Secțiunea a 3-a

Evaluarea fezabilității proiectului

41. După aprobarea preliminară a solicitării, în termen de 10 zile, Oficiul Național solicită prezentarea de către solicitant a informațiilor complete de aplicare pentru finanțarea proiectului, conform unui formular, al cărui conținut și formă sunt stabilite în manualul operațional.

42. Pentru analiza și evaluarea informațiilor de aplicare pentru finanțarea proiectului, Oficiul Național creează comitete de evaluare a proiectelor pentru grupuri de proiecte din același domeniu sau domenii similare prin contractarea a câte 3 experți independenți pentru fiecare comitet. Membrii comitetului de evaluare a proiectelor sunt selectați în conformitate cu procedurile și criteriile stabilite în manualul operațional, respectând prevederile legislației în domeniul achizițiilor publice.

43. Membrii comitetului de evaluare a proiectelor trebuie să posede experiență și capacități suficiente pentru a putea efectua evaluarea.

44. Membrii comitetului de evaluare a proiectelor efectuează evaluarea doar a proiectelor pentru care au fost contractați, în conformitate cu formularele de evaluare stabilite în manualul operațional. Proiectele ce urmează a fi evaluate de către experții independenți se stipulează expres în contractul încheiat de Oficiul Național cu aceștia.

45. Membrii comitetului de evaluare a proiectelor pot cere Oficiului Național, prezentarea de către solicitant a unor informații suplimentare cu privire la proiect.

46. Membrii comitetului de evaluare depun o declarație scrisă privitoare la inexistența conflictului de interese. În cazul în care un membru al comitetului de evaluare a proiectelor consideră că se află în conflict de interese, acesta este obligat să informeze Oficiul Național și să se abțină de la evaluarea respectivă. În acest caz, Oficiul Național contractează, conform aceluiași proceduri, un alt expert independent pentru substituirea, în comitetul de evaluare a proiectelor a expertului

aflat în conflict de interese, pe problematica și perioada în care expertul substituit se află în conflict de interese.

Se consideră conflict de interese deținerea de către membrii comitetului a calității de:

1) membru al familiei, concubin/concubină a beneficiarului/solicitantului finanțării;

2) asociat, de acționar sau de membru în cadrul unui agent economic, al unei organizații necomerciale sau organizații internaționale, deținută de beneficiarul/solicitant și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, care a solicitat finanțarea;

3) expert/specialist care elaborat sau a expertizat în alte condiții documentația de proiect înaintată.

4) alte situații de conflict de interese prevăzute de legislație.

47. În baza formularelor de evaluare completate de membrii comitetului de evaluare a proiectelor, Oficiul Național face media pentru fiecare proiect.

48. Formularele de evaluare completate de fiecare membru a comitetului de evaluare a proiectelor sunt prezentate Oficiului Național cu semnătura acestora.

49. Oficiul Național elaborează clasamentul proiectelor în baza mediilor acordate fiecărui proiect de către comitetul de evaluare a proiectelor. Procedurile de elaborare și stabilire a clasamentului proiectelor sunt stabilite în manualul operațional. Proiectele cu finanțare directă nu sunt incluse în clasamentul proiectelor.

Secțiunea a 4-a **Aprobarea finanțării proiectului**

50. Conducerea Oficiului Național prezintă Comitetului propunerile de proiect evaluate de către comitetul de evaluare a proiectelor și apreciate ca fiind eligibile, în vederea examinării și aprobării propunerilor de proiecte pentru finanțare sau respingerii acestora, însoțite de clasamentul proiectelor, cu media acumulată.

51. Comitetul aprobă sau respinge propunerile de proiect, exprimându-și opțiunea de vot pentru fiecare propunere de proiect în parte. Deciziile de respingere se argumentează în modul corespunzător.

52. La necesitate, Comitetul poate solicita toate materialele aferente propunerilor de proiect incluse pe ordinea de zi a ședinței Comitetului.

53. În funcție de tematica proiectelor, la necesitate, la ședințele Comitetului pot fi invitați reprezentanți ai Oficiului Național, ai altor autorități și instituții publice, ai solicitanților, ai comitetului de evaluare a proiectelor, precum și alți experți independenți pentru a discuta propunerile de proiect. Concluziile expuse de persoanele invitate la ședințele Comitetului au caracter de recomandare și nu sunt obligatorii pentru acesta la luarea deciziilor.

54. Oficiul Național aduce la cunoștința solicitantului decizia Comitetului și îl informează despre următoarea etapă, căreia acesta urmează a fi supus.

55. Proiectele eligibile examinate de Comitet, pentru finanțarea cărora nu mai există mijloace financiare disponibile în Fond pentru apelul de proiecte anunțat se includ în lista de rezervă a proiectelor creată de Oficiul Național în ordine descrescătoare. În cazul identificării mijloacelor financiare cu excepția celor suplimentare alocate cu destinație specială, proiectele cu cel mai mare punctaj pot fi finanțate doar în limita anului bugetar curent, iar, posibilitatea de finanțare a acestora nu se transferă pentru anul viitor.

56. Procedura în privința proiectelor, pe marginea cărora Comitetul a adoptat o decizie de respingere a finanțării, se sistează și nu poate constitui obiect al examinării în cadrul următoarelor apeluri de proiect.

57. Deciziile de respingere a finanțării pot fi contestate, prin depunerea la Oficiul Național a unei contestații în termen de 3 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei, care se prezintă Comitetului în termen de 2 zile lucrătoare. Comitetul examinează contestația conform criteriilor de soluționare a contestațiilor reglementate de manualul operațional.

Secțiunea a 5-a **Semnarea contractului de finanțare**

58. În baza deciziei Comitetului privind acceptarea finanțării proiectului, Oficiul Național și beneficiarul încheie contractul de finanțare. Conținutul contractului de finanțare este stabilit în manualul operațional.

59. Contractul de finanțare include clauze cu privire la instrumentul de finanțare aplicabil, perioada de implementare a proiectului, obligațiile financiare asumate de fiecare dintre părți, planul de acțiuni, graficul de finanțare și de raportare a activităților proiectului, precum și alte clauze de natură juridică.

Secțiunea a 6-a **Implementarea, monitorizarea și raportarea implementării proiectului**

60. După semnarea contractului de finanțare, beneficiarul pregătește trimestrial și anual raportul privind implementarea proiectului, conform prevederilor manualului operațional.

61. Oficiul Național asigură monitorizarea performanței fiecărui proiect în parte și colectarea datelor relevante privind progresul pe marginea proiectului, în baza rapoartelor prezentate de beneficiar și în baza vizitelor de monitorizare desfășurate la locul de implementare a proiectului.

62. În baza datelor colectate, Oficiul Național pregătește semestrial și anual un raport de monitorizare pentru toate proiectele în gestiune.

63. Rapoartele de monitorizare a proiectelor sunt prezentate spre examinare Comitetului. Pe marginea rapoartelor de monitorizare, Comitetul poate adopta decizii.

64. După finalizarea implementării fiecărui proiect, Oficiul Național elaborează raportul privind finalizarea proiectului și îl prezintă spre aprobare Comitetului.

Capitolul VI

TRANSPARENȚA ȘI CARACTERUL PUBLIC

65. În limitele admise de cadrul normativ, toate rapoartele, deciziile, planurile și situațiile financiare cu privire la utilizarea mijloacelor financiare din Fond sunt publice și sunt disponibile pe pagina web al Oficiului Național.

66. Oficiul Național elaborează și diseminează, inclusiv prin publicare pe pagina sa web oficială, materiale promoționale și alte tipuri de informații care pot fi solicitate de către autorități, părțile interesate, public sau mass-media.

67. Raportul anual al Fondului, situațiile financiare anuale supuse auditării, pagina web oficială și materialele promoționale relevante sunt elaborate, actualizate și publicate în limba română.

68. Raportul anual cu privire la utilizarea Fondului este elaborat, aprobat și publicat până la data de 31 martie a următorului an calendaristic.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii de Guvern „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de
administrare a Fondului Național pentru Mediu”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului de administrare a Fondului Național pentru Mediu (*în continuare - proiect*) a fost elaborat de Ministerul Mediului cu suportul Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) în cadrul Acțiunii Pentru Mediu a Uniunii Europene (EU4Environment).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Strategia de mediu pentru anii 2014-2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2014 are ca obiectiv general crearea unui sistem eficient de management de mediu, care să contribuie la creșterea calității factorilor de mediu și să asigure populației dreptul la un mediu natural curat, sănătos și durabil.

Unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei menționate este asigurarea condițiilor de bună guvernare și eficientizarea potențialului instituțional și managerial în domeniul protecției mediului pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Deși în ultimii ani au fost întreprinse mai multe măsuri de consolidare a mecanismului de gestionare a resurselor financiare pentru protecția mediului, sistemul actual încă rămâne unul deficitar.

Principalele acte normative ce stau la baza creării, organizării și funcționării Fondului Ecologic Național (*Fond*) sunt:

a) Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, în mod deosebit capitolul VIII - care cuprinde principalele norme legale primare care stau la baza formării și administrării Fondului;

b) Hotărârea Guvernului nr. 988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice – care cuprinde reglementările subsidiare normelor legale și au ca obiectiv să asigure executarea acestora;

c) Ordinul Ministrului mediului nr. 73 din 10 septembrie 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind administrarea Fondului ecologic național.

Prin modificările operate la Legea nr. 1515/1993 prin Legea nr. 281/2016, Capitolul VIII a fost revizuit esențial. Însă Hotărârea Guvernului nr.988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice nu a fost aliniată la modificările respective din Legea nr. 281/2016, păstrând în continuare prevederi precum ”fondul ecologic local”, ”persoane particulare” în calitate de beneficiari, etc.

Totodată, prin proiectul de lege înregistrat în Parlament cu nr. 2 din 14.01.2022 pentru modificarea unor acte normative care are drept obiectiv modificarea mai mult legi, în mod special Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător unde au fost delimitate competențele specifice domeniului formării și administrării Fondului și stabilește următoarele competențe:

a) Guvernul, care adoptă, în baza normelor legale cadrul normativ subsidiar și instituie cadrul instituțional și funcțional, inclusiv modul de gestionare a Fondului, modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și determină structura organizațională din sistemul administrativ al autorității centrale pentru resursele naturale și mediu investită cu competență de implementare a politicii de mediu pe dimensiunea administrării Fondului;

b) Autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu (această competență fiind a Ministerului Mediului), care aprobă acte normative orientate spre punerea în executare a cadrului normativ în materie de administrare a Fondului, inclusiv norme metodologice, instrucțiuni, reguli și regulamente care să reglementeze în mod detaliat procedurile interne

privind identificarea, evaluarea, selectarea, aprobarea, contractarea și monitorizarea implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și de evaluare post-implementare;

c) Structura organizațională din sfera de competență a autorității centrale pentru resurse naturale și mediu, responsabilă de administrarea Fondului (această competență urmând a fi delegată Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”), care are ca misiune acordarea asistenței financiare proiectelor din domeniul protecției mediului, în baza unor proceduri transparente de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării.

Toate acestea au generat necesitatea modificării cadrului normativ secundar privind modul de administrare și gestionare a Fondului și aprobarea unui noul Regulament de administrare a acestuia.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede în principal aprobarea Regulamentului de administrare a Fondului Național pentru Mediu, abrogarea Hotărârii Guvernului nr.988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice și stabilirea în responsabilitatea Ministerului Mediului de a prezenta Guvernului spre aprobare modificările și completările la cadrul normativ conex și de a aduce actele sale administrative și normative în conformitate cu prezenta hotărâre.

Astfel, Regulamentul de administrare a Fondului Național pentru Mediu este structurat în următoarele capitole: Capitolul I Dispoziții generale; Capitolul II Finanțarea fondului; Capitolul III Cadrul instituțional de administrare a fondului; Capitolul IV Evidența utilizării mijloacelor fondului; Capitolul V Managementul proiectelor; Capitolul VI Transparența și caracterul public.

Capitolul I, conține reglementări generice privind modul de constituire și funcționare a Fondului, domeniile care pot beneficia de finanțare în baza proiectelor, noțiunile, principiile, precum și responsabilii de administrarea și gestionarea Fondului.

De asemenea este stabilit că Ministerul Mediului aprobă Manualul operațional al Fondului, care stabilește etapele detaliate de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractate și monitorizare a implementării proiectelor finanțate din Fond.

Capitolul II, stabilește volumul mijloacelor financiare alocat pentru proiecte și modul de identificare a priorităților de finanțare.

Astfel, proiectele finanțate din cadrul Fondului, odată aprobate pot fi finanțate pe parcursul a mai mulți ani, iar anual se includ mijloace pentru proiecte noi, ceea ce va oferi o predictibilitate și siguranță pentru proiectele în derulare că dispun de suficiente resurse financiare și pot realiza proiectul integral.

Este prevăzută obligativitatea corelării strategiei sectoriale de cheltuieli a Ministerului Mediului cu planul de acțiuni al Oficiului Național, care trebuie să reflecte activitățile pentru administrarea și gestionarea Fondului, inclusiv apelurile de proiect și proiectele finanțate direct.

Capitolul III, reglementează aspectele instituționale ale Fondului.

Se stabilește că administrarea Fondului este asigurată de Comitetul de supraveghere al Instituției Publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” (Comitet), care stabilește modul de luare a deciziilor, drepturile acestuia, atribuțiile și alte aspecte pentru administrarea Fondului.

Capitolul IV, stabilește obligativitatea pentru Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” de a ține evidența contabilă a mijloacelor utilizate din cadrul Fondului și obligațiile administrative în raport cu administrarea Fondului.

Capitolul V, stabilește că proiectele finanțate din Fond sunt doar sub formă de grant, acesta putând acoperi maxim 90% din costul total al proiectului, pentru restul de 10 % solicitantul urmând să asigure cofinanțare.

În calitate de solicitant poate fi orice persoană juridică de drept public sau de drept privat. Persoanele fizice nu pot avea calitatea de solicitant și implicit nu pot aplica pentru finanțare a proiectelor din cadrul Fondului.

De asemenea sunt stabilite 6 etape ale managementului proiectelor finanțate din cadrul Fondului, după cum urmează:

1) Identificarea și colectarea propunerilor de proiecte. Sunt stabilite două modalități de colectare a propunerilor de proiecte ce vor fi finanțate din Fond. Prima modalitate prevede aplicarea pentru finanțare în cadrul apelurilor de proiecte, unde va fi un termen limită pentru aplicare. Totodată, pentru a putea finanța anumite proiecte strategice, din cadrul Fondului pot fi finanțate și proiecte cu finanțare directă. Pentru proiectele cu finanțare directă, potențialii beneficiari sunt invitați să aplice pentru finanțare din cadrul Fondului. Deși mecanismul de aplicare și selectare este diferit, ambele modalități parcurg aceleași etape ale managementului proiectului.

2) Evaluarea propunerilor de proiect și stabilirea eligibilității acestora. Astfel, solicitanții ce urmează să aplice pentru finanțare din cadrul Fondului, completează o propunere de proiect. Solicitanții ce aplică pentru finanțare directă, la propunerea de proiect urmează să atașeze un aviz din partea Ministerului Mediului, în acest fel fiind confirmat faptul că proiectul este unul strategic pentru Guvern.

De asemenea, este prevăzută obligativitatea ca pentru solicitanții a căror proiecte au fost respinse, aceștia să fie informați, în scris, cu privire la motivele respingerii.

3) Evaluarea fezabilității proiectului. Astfel, este prevăzut că proiectele care au întrunit criteriile de eligibilitate sunt supuse unei evaluări independente, din partea unui comitet de evaluare a proiectelor alcătuit din 3 experți. În acest fel este asigurată echidistanța și imparțialitatea în procesul de evaluare a proiectelor. În baza evaluărilor realizate de comitetul de evaluare a proiectelor, pentru proiectele selectate din cadrul apelurilor de proiect se elaborează un clasament al proiectelor.

4) Aprobarea finanțării proiectului. Astfel, proiectele eligibile pentru finanțare, însoțite de clasament sunt prezentate Comitetului. Membrii Comitetului examinează și se expun prin vot pentru fiecare proiect în parte. Decizia de finanțare sau nefinanțare a unui proiect se ia de către Comitet. Pentru proiectele care nu sunt finanțate, fie că au fost respinse de Comitetul, fie că nu au acoperire financiară, solicitanții sunt informați cu privire la motivele respingerii.

5) Semnarea contractului de finanțare. Pentru proiectele selectate de Comitet spre finanțare, Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” semnează cu solicitanții contractele de finanțare.

6) Implementarea, monitorizarea și raportarea implementării proiectului. Pentru această etapă Regulamentul prevede periodicitatea elaborării și prezentării rapoartelor de către solicitant, și rolul Instituției Publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” și Comitetului în procesul de implementare și monitorizare a proiectelor.

Capitolul VI, stabilește obligativitatea asigurării transparenței în procesul de administrare și gestionare a Fondului.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului este în legătură directă cu proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative, elaborat cu scopul de consolidare a capacităților administrative și operaționale și redenumire a Instituției Publice „Unitatea de Implementare a proiectelor în Domeniul Mediului” în Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” (I.P. ONIPM) și consolidarea instituțională parțială a Ministerului Mediului.

De menționat este că, la moment, potrivit HG nr. 1249/2018, în cadrul I.P. UIPM sunt prevăzute 3 unități de personal permanent - directorul, un jurist (inclusiv cu funcție în domeniul resurselor umane) și un specialist în domeniul managementului financiar.

În acest context, numărul de personal este unul insuficient pentru organizarea eficientă a activității I.P. ONIPM, respectiv se propune majorarea statelor de personal de la 3 la 8 unități, prin suplinire cu 5 unități.

Astfel, pentru salarizarea celor 5 unități de personal ale I.P. ONIPM, urmează a fi supliniți fondul de salarizare din contul alocațiilor bugetate pentru personalul din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, care urmează a fi redistribuit pentru necesitățile I.P. ONIPM. În acest context, reieșind din salariul mediu al angajaților din cadrul Direcției fonduri de mediu a ministerului care se lichidează și funcțiile cărora se reduc, de 13 mii lei pentru fiecare unitate de personal, la care se adaugă și impozitele și taxele achitate de Instituție, în calitate de angajator, cheltuielile sunt estimate la circa 65,405 lei (lunar), ceea ce se încadrează în cuantumul bugetului pentru salarizarea personalului funcțiilor incidente ale moratoriului, care se estimează la 69,750 lei (15 funcții tehnice) fapt ce va asigura pe parcursul anului în curs stabilitate în sistemul bugetar.

De asemenea, pentru a asigura transparență și a evita conflictele de interese în procesul decizional de validare a dosarelor/proiectelor depuse la FNM, fiecare proiect depus va fi supus examinării de către 3 experți pentru a realiza o evaluare independentă și obiectivă, iar, pentru asigurarea echidistanței și imparțialității în procesul decizional, experții nu pot avea calitatea de angajat permanent al I.P. ONIPM, astfel, serviciile acestora vor fi contractate suplimentar, astfel, conform estimărilor, fiecare expert urmează să dedice cel puțin o zi de lucru pentru expertizarea fiecărui proiect. La un cost mediu de 1000 lei/zi de expert, pentru fiecare proiect evaluat va fi un cost adițional de aproximativ 3000 lei.

Totodată, transferarea funcției de administrare a Fondului de la Ministerul Mediului către I.P. ONIPM presupune schimbarea sau încetarea raporturilor de muncă pentru funcționarii publici care la momentul actual sunt responsabili de administrarea Fondului. Prin urmare, în eventualitatea în care funcționarii publici vor alege încetarea raporturilor de muncă, urmează a fi asigurate garanțiile sociale pentru aceștia, în conformitate cu prevederile legale în domeniu, ceea ce va duce la costuri suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea proiectului impune autorităților și instituțiilor publice cu competențe în domeniul protecției mediului, întreprinderea măsurilor de implementare a noilor norme legale primare în materie de formare și administrare a Fondului. Măsurile ce urmează a fi întreprinse comportă un caracter atât normativ, cât și organizațional-administrativ.

Astfel, pentru a asigura punerea în executare a noilor prevederi normative, Ministerul Mediului, în termen de 30 zile, de la data adoptării, urmează să propună Guvernului spre aprobare proiectul de hotărâre a Guvernului prin care se vor opera modificări determinate de necesitatea revizuirii cadrului instituțional, atribuind funcția de administrare a Fondului Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”. În cadrul acestei activități Ministerul Mediului trebuie să înainteze Guvernului propuneri nu doar de atribuire a competenței de implementare a politicilor de mediu pe dimensiunea administrării Fondului, dar modificări ale structurii interne și ale statelor de personal ale Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”. Având în vedere că actualmente aceste atribuții sunt exercitate de personalul aparatului central al ministerului, va fi necesară, revizuirea și a structurii și statelor de personal ale ministerului.

De asemenea, Ministerul Mediului, în termen de 20 zile, de la data intrării în vigoare a hotărârii, va aproba manualul operațional privind modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și de evaluare post-implementare.

Totodată, reieșind din faptul excluderii domeniului *asigurării accesului populației la apă potabilă calitativă și sanitație* din lista domeniilor pentru care pot fi utilizate mijloacele

financiare ale Fondului, precum și în vederea evitării perturbării procesului de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului aflate pe rol, toate proiectele în derulare finanțate din Fondul se vor transfera în gestiunea Instituției publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului”. Prin „*proiecte în derulare*” sunt înțelese proiectele în privința cărora există o decizie spre finanțare a Consiliului de administrare a Fondului Ecologic Național.

Adițional, în 30 de zile, de la data intrării în vigoare a hotărârii, Ministerul mediului are obligația să asigure inventarierea proiectelor actuale finanțate din Fondului Ecologic Național și transmiterea acestora către Oficiul Național.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului www.mediu.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare și portalul web: www.particip.gov.md*.

În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 proiectul a fost avizat de către Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și expertizat de Ministerul Justiției, în modul stabilit.

Concomitent, a fost organizată o ședință comună cu instituțiile avizatoare în care u fost examinate propunerile instituțiilor, fiind indetificate în comun soluții optime pentru îmbunătățirea proiectului, astfel, urmare a ședinței au fost înlăturate și acceptate modificările propuse de instituțiile avizatoare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de dministrare a Fondului Național pentru Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului, în scopul racordării prevederilor cadrului normativ în vigoare la prevederile Legii nr.1515/1993 modificate prin Legea nr. 281/2016.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul nu respecta de deplin interesul public general, deoarece va contribui la instituirea unei modalități de identificare si colectare a propunerilor de proiect discreționare, abuzive și generatoare de manifestări de corupție, și anume - finanțarea directă. Concomitent, crearea mecanismului de evaluare a actelor depuse în cadrul înaintării ofertelor de proiect, de către comitetele de evaluare alcătuite din experți independenți, aleși în condiții neclare și remunerate din surse nespecificate la momentul promovării proiectului, nu respectă pe deplin interesul public, în sensul art.3 din Legea nr. 82/2017.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- utilizarea neuniformă a termenilor;
- formulare ambiguă care admite interpretări abuzive;
- norme de trimitere defectuoase;
- concurența normelor de drept;
- lipsa/insuficiența transparenței entităților publice;
- atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice;
- atribuții paralele;
- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;
- lipsa responsabilității clare pentru încălcări.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, CNA consideră oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din raportul de expertiză anticorupție.

Astfel, urmare a analizei recomandărilor înaintate de CNA, majoritatea propunerilor au fost acceptate, iar, proiectul a fost modificat, respectiv, fiind excluse neclaritățile sau ambiguitățile declarate de CNA.

9. Constatările expertizei de compatibilitate
Nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
Constatările expertizei juridice au fost incluse în sinteza obiecțiilor/propunerilor asupra proiectului, astfel de către Ministerul Justiției au fost înaintate obiecții de ordin tehnico-legislativ, nefiind identificate carențe juridice, contrapunere sau conflict de norme.
11. Constatările altor expertize
Nu este necesară.

Secretar de stat

Iordanca-Rodica IORDANOV